



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 498
Din 17.06.2020

Dosar nr.: 18A/2019

Autosesizare nr.: 5746/01.10.2019

Petent: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)

Reclamați:

Obiect: posibil comportament discriminatoriu

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, București.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2.

II. Obiectul autosesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Eleva Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia, care se deplasa zilnic cu microbuzul școlar, ar fi fost dată jos din microbuz de către a doua parte reclamată, în calitate sa de conducător auto al microbuzului școlar, adresându-i acesteia cuvinte jignitoare.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 6573/04.11.2019 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 12.11.2019, ora 10:00.

7. Părțile reclamate au depus puncte de vedere.

8. Procedură legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Eleva Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia, care se deplasa zilnic cu microbuzul școlar, ar fi fost dată jos din microbuz de către a doua parte reclamată, în calitate sa de șofer de microbuz.

10. A doua parte reclamată ar fi jignit-o pe elevă, din cauza faptului că ar fi trântit și defectat ușa microbuzului. Jignirile aduse elevei ar fi fost „cioară” și „țigancă jengoasă”.

11. Prima parte reclamată, în calitate sa de primar, după aflarea celor întâmplate, a organizat în incinta școlii, înaintea începerii orelor, un careu la care au participat toți

elevii, și i-a interzis elevei să mai folosească microbuzul școlar pe o perioadă de 30 de zile, aceasta fiind astfel nevoită să parcurgă întreaga distanță pe jos, singură.

Sușinerile părții reclamate

Sușinerile părții reclamate -primarul Comunei Petrăchioaia (R1)

12. Partea reclamată afirmă că regretă toate cele întâmplate cu șoferul microbuzului școlar.

13. În ceea ce privește evenimentul din data de 30.09.2019, respectiv în dimineața zilei de luni, în cadrul careului de dimineața, partea reclamată precizează că nu a avut vreo intenție de a discrimina eleva în cauză.

14. Faptul că partea reclamată a fost prezentă în cadrul careului, ar fi fost la cererea consiliului profesoral, cu care a discutat anterior organizării careului.

15. De asemenea, partea reclamată afirmă că regretă ca a decis ca și sancțiune interzicerea deplasării elevei cu microbuzul școlar, revenind asupra deciziei.

16. Totodată, acesta ne-a învederat că cea de-a doua parte reclamată, conducătorul auto al microbuzului, a fost sancționat de Comisia de disciplină cu sancțiunea avertisment scris, în urma celor întâmplate.

Sușinerile părții reclamate -conducătorul auto al microbuzului școlar (R2)

17. Partea reclamată ne aduce la cunoștință că eleva a defectat sistemul culisant al ușii microbuzului în momentul în care a deschis-o.

18. După parcurgerea unei distanțe scurte, partea reclamată a rugat-o pe elevă să coboare din microbuz fără alte afirmații jignitoare la adresa acesteia.

Raportul echipei de investigații a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

19. S-a solicitat deplasarea echipei de investigații a C.N.C.D. pentru strângerea de informații concludente, menite să ajute la soluționarea corectă a petiției.

20. În vederea soluționării autosesizării înregistrate cu nr. 5746/01.10.2019 și pentru atingerea obiectivelor controlului, echipa de investigație a C.N.C.D. s-a deplasat în comuna Petrăchioaia, Jud. Ilfov, în data de 09.10.2019.

21. La sediul Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia reprezentanții C.N.C.D. au purtat discuții cu dl. - diriginta elevei.

22. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., dl. a susținut următoarele:

- în anul școlar 2019/2020 Școala Gimnazială nr. 1 Petrăchioaia are înmatriculați un număr de 425 elevi, dintre care 30 de elevi sunt de etnie romă (conform declarațiilor acestora, date la începutul anului școlar);

- în vederea transportului elevilor, Școala Gimnazială nr. 1 Petrăchioaia are alocate două microbuze școlare, microbuze care sunt conduse de angajații Primăriei Petrăchioaia;

- atât Regulamentul privind modul de utilizare a microbuzelor școlare alocate de Ministerul Educației Naționale, aprobat de I.S.J. Ilfov în data de 22.04.2016, precum și Decizia directorului nr. 104/10.09.2019 privind numirea persoanelor care însoțesc elevii în timpul transportului cu microbuzul școlar, au fost prelucrate în cadrul Consiliului profesoral al Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia, aducându-se la

cunoștința cadrelor didactice faptul că, în cazul neconformării, își asumă consecințele situațiilor care se pot ivi în timpul absenței acestora din microbuz în timpul curselor; spre exemplu, în anul școlar 2019/2020 d-na prof. (diriginta clasei în care învață eleva) a refuzat să însoțească microbuzul școlar atunci când era de serviciu pe școală, susținând că are ore și trebuie să predea elevilor;

- conform afirmațiilor șoferului microbuzului școlar nr. 2, dl, în data de 26.09.2019, la urcarea în microbuz, eleva ar fi trântit ușa culisantă a autovehiculului, deregând-o (ușa sărind de pe șină); în urma acestei situații, șoferul ar fi întrebat-o pe elevă motivul pentru care este nervoasă, iar aceasta ar fi răspuns că s-a certat cu un coleg; fără alte discuții între șofer și elevă, după parcurgerea a aproximativ 50 de metri, șoferul ar fi frânat și i-ar fi cerut elevei să coboare din microbuz și să se întâlnească la direcțiunea școlii în dimineața zilei următoare; în momentul în care șoferul a ajuns în stația unde ar fi trebuit să coboare eleva părinții acesteia ar fi știut deja că fiica lor nu este în microbuz; de asemenea, mama elevei ar fi apelat serviciul de urgență 112 și ar fi declarat că fiica sa a fost coborâtă din microbuz pe câmp (deși traseul elevei de la școală spre casă este pe drumul principal și durează aproximativ 20 de minute dacă este parcurs pe jos); mai mult decât atât, părinții elevei Oprea Ionela ar fi mers la șofer acasă, i-ar fi cerut explicații într-un mod agresiv și i-ar fi adresat injurii; conflictul dintre părinții elevei și șofer ar fi continuat și în cursul zilei de vineri, 27.09.2019, părinții elevei aducându-i șoferului injurii și amenințări;

- în după-amiaza zilei de 26.09.2019 (joi), în jur de ora 16:00, a sunat pe părinții elevei și pe șoferul microbuzului nr. 2, convocându-i la școală în dimineața zilei următoare; în data de 27.09.2019, în calitate de director al Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia, a mediat conflictul dintre mama elevei și șofer, în final mama elevei cerându-și scuze pentru că a fost nervoasă, iar șoferul pentru că a dat eleva jos din microbuz (urmând ca în Consiliul profesoral să se ia măsurile corespunzătoare pentru evitarea în după-amiază zilei de 29.09.2019 (duminică) a fost sunat de către primarul localității, dl., pentru a-1 informa asupra faptului că microbuzul școlar nr. 2 va fi retras provizoriu de pe traseu, pentru remedierea defecțiunii (siguranța conectată la ușa culisantă s-a rupt când ușa a sărit de pe șină) **; primarul i-a spus telefonic și că este de părere că se impune o sancțiune pentru eleva care a defectat siguranța ușii microbuzului (în cazul în care se dovedește fapta elevei) și l-a informat că va veni luni dimineață la careu (*careul se organizează în fiecare zi de luni, fiind prezenți toți profesorii școlii în scopul comunicării diverselor informații către elevi); de asemenea, i-a adus la cunoștință faptul că părinții elevei au mers la domiciliul șoferului și în cursul zilei de sâmbătă;

- în data de 30.09.2019 (zi de luni), la careul de dimineață, a fost prezent și dl. primar, care a reamintit normele de conduită și de comportament ale elevilor pe durata deplasării cu microbuzul școlar și a întrebat cine este eleva care a fost implicată în incidentul petrecut cu câteva zile înainte; de asemenea, în fața elevilor și a profesorilor, dl. primar a susținut că se impune o sancțiune elevei în cauză, mai exact, ca timp de treizeci de zile aceasta să nu mai circule cu microbuzul școlar; în acest timp au sosit la careu și părinții elevei, situație în care a solicitat ca toate discuțiile să fie sistate pentru a nu degenera, întrucât părinții elevei deja se manifestau vădit supărați, amenințând că își vor transfera fiica la altă școală dacă se aplică vreo sancțiune; după ce a discutat cu primarul cu privire la propunerea acestuia de sancționare a elevei, explicându-i că nu e nici oportună, nici legală, a vorbit și cu

părinții elevei, pe care i-a calmat spunându-le că fiica dumnealor va beneficia în continuare de transport cu microbuzul școlar; de asemenea, dl. primar, ieșind din întâlnirea cu dumnealui, a comunicat familiei că fata lor va putea circula în continuare cu microbuzul școlar; ca urmare, la ora 8:00 părinții elevei au plecat acasă liniștiți;

- în aceeași zi (30.09.2019), în jur de ora 10:00, părinții elevei au revenit la școală, însă aceștia s-au oprit pe aleea principală, unde au discutat cu d-na dirigintă; având în vedere eforturile depuse de dumnealui anterior pentru medierea conflictului, a ieșit în curtea școlii pentru a-i întreba pe părinții elevei care este motivul pentru care s-au întors; aceștia, total schimbați în atitudine, i-au spus că nu au nimic de reproșat școlii, însă au decis că nu este corect ce s-a întâmplat cu copilul lor și că nu îl pot lăsa pe primar să scape "basma curată"; după ce părinții elevei au plecat acasă (a doua oară), în jurul orei 14:00, l-a chemat pe șofer și i-a comunicat că eleva va merge în continuare cu microbuzul, acesta neavând nimic de obiectat; conform afirmațiilor șoferului, în momentul în care eleva se îndrepta către microbuz, d-na a intervenit și a oprit-o, spunându-i să nu se urce pentru că primarul i-a interzis și să meargă cu dumneaei;

- în ceea ce o privește pe eleva aceasta a fost sancționată cu sancțiunea „observație individuală” pentru deteriorarea ușii microbuzului, iar în cazul în care va continua cu abaterile disciplinare, va primi sancțiunea „muștrare scrisă”;

- părinții elevei au plecat la muncă în Anglia la câteva zile după incident, iar momentan nu se află în țară.

23. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **d-na** a susținut următoarele:

- în data de 27.09.2019, mama elevei s-a prezentat la școală unde a purtat o discuție cu directorul școlii, în prezența sa - în calitate de dirigintă a respectivei eleve; în urma discuției, a aflat că în ziua anterioară a avut loc un incident pe drumul de întoarcere a elevilor cu microbuzul școlar, mama elevei relatând că a fost dată jos din microbuz la distanță mare de casă, în urma unui conflict cu șoferul; de asemenea, mama elevei a susținut că a fost înștiințată de incident de către (coleg de clasă cu fiica sa și vecin) și, fiind îngrijorată că eleva nu a ajuns încă acasă, a mers împreună cu mama lui la domiciliul șoferului pentru a-l întreba unde este (în urma situației conflictuale apărute dintre dumneaei și șofer, a apelat la serviciul 112); în cursul acestei discuții, dl. director i-a atras atenția în mai multe rânduri mamei elevei asupra faptului că gestul de a apela la serviciul de urgență în această situație a fost unul nechibzuit care poate aduce prejudicii școlii, inspectoratul școlar fiind „foarte supărat” în legătură cu cele întâmplate; în acest context mama elevei și-a cerut repetat scuze, susținând că a reacționat din dorința de a-și proteja fiica, că pe viitor va apela direct la școală, că nu a făcut niciodată probleme și scandal la școală și că face eforturi deosebite pentru ca toți copiii dânsei să nu fie „jegoși” (afirmație care a surprins-o pe moment);

- din discuțiile purtate cu domnul director în cancelarie, a concluzionat că șoferul are o conduită nepotrivită cunoscută în comunitate, că acesta vorbește „urât” cu copiii;

- în data de 27.10.2019, în jurul orei 13:00, în pauza dintre ore, a vizitat clasa a VII-a (la care este dirigintă), ocazie cu care eleva i-a relatat succint evenimentul din ziua anterioară, comunicându-i și că ar fi fost coborâtă din microbuz pentru că a trântit ușa neintenționat, în încercarea de a o închide; în discuțiile din acea pauză au intervenit spontan elevii care au afirmat că șoferul a folosit la adresa cuvintelor cu tentă rasială "cioară", "țigancă", "jegoasă", din modul de relatare al evenimentului de către elevi

fiind evident că au fost bulversați de limbajul folosit de șofer; în același timp, eleva a susținut că ea nu a auzit ca șoferul să-i fi adresat injurii;

- în data de 27.10.2019 (pe parcursul zilei de vineri) nu cunoaște să fi avut loc vreo anchetă sau să fi fost luată vreo decizie privind incidentul în care a fost implicată eleva și nu s-a organizat vreun consiliu profesoral în care să se acorde sancțiuni;

- în data de 29.09.2019 (în cursul zilei de duminică) a fost contactată telefonic de mama elevei, care i-a adus la cunoștință că a fost sunată de primarul comunei Petrăchioaia; aceasta i-a povestit că primarul i-a pus în vedere faptul că fiica sa "are interdicție" la călătoria cu microbuzul școlar, situație care i-a produs o mare stare de îngrijorare/supărare întrucât are de parcurs o distanță mare până acasă pe un drum periculos și că a decis, în lipsa unei soluții, să nu o mai lase pe să meargă la această școală;

- ulterior a aflat că atmosfera ostilă de la școală și perspectiva abandonului școlar forțat i-a provocat o puternică emoție negativă, care a plâns și nu a dormit în noaptea de duminică spre luni;

- în data de 30.09.2019 (în dimineața zilei de luni), în curtea școlii, înaintea începerii orelor, s-a organizat un careu la care au participat toți elevii din ciclul de dimineață, unele cadre didactice și dl., primarul localității; la careu, eleva a fost strigată în fața elevilor și a profesorilor de către primar și chestionată despre „cum a rupt ușa microbuzului”, fiind tratată de către acesta cu ostilitate (în lipsa supravegherii părinților acesteia sau a sa ca și diriginte) și pedepsită prin interzicerea deplasării cu microbuzul școlar pe o durată de 30 de zile;

- în data de 08.10.2019 a fost contactată telefonic de (care între timp a plecat din țară alături de soț, până în luna noiembrie), lăsând-o pe Ionela în grija bunicii; aceasta i-a relatat că primăria a demarat o anchetă socială privind situația minorilor, invocând faptul că părinții lonelei au părăsit țara fără să notifice autoritățile (conform obligațiilor stipulate în art. 104 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și drepturile copiilor, de care aceștia nu aveau cunoștință); cu această ocazie i-a comunicat că dumneaei consideră respectiva anchetă a fi o răzbunare din partea primarului, fiind singurul caz din comună care a fost cercetat într-o asemenea speță (deși în comună există alte cazuri sociale grave, abandonuri școlare și minori în dificultate și, din cunoștințele sale, nu au existat anchete sociale similare).

24. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **dl.** a susținut următoarele:

- regretă în mod indubitabil incidentul provocat, în data de 26.09.2019, de către dl. (angajat al primăriei comunei Petrăchioaia), având funcția de șofer pe microbuzul de transport școlar ce deservește elevii Școlii Gimnaziale nr. 1 Petrăchioaia;

- în privința comportamentului angajatului, a sesizat Comisia de disciplină pentru a se verifica aspectele sesizate și a se aplica o măsură sancționatorie disciplinară față de acesta;

- în ceea ce privește afirmațiile făcute în data de 30.09.2019 (respectiv în dimineața zilei de luni), în cadrul careului de dimineață, nu a avut și nu are în intenție, sub nicio formă, vreo modalitate de discriminare, de înjosire sau denigrare a elevei; prezența sa la careul de dimineață s-a datorat și solicitării corpului profesoral, cu care discutasă (anterior organizării careului) despre cele întâmplate la microbuz în cancelaria școlii, profesorii apreciind că este utilă atragerea atenției asupra celor întâmplate; mai mult

decât atât, nu a adus elevei niciun fel de acuză directă sau indirectă, ci doar i-a precizat acesteia că nu are un comportament potrivit pentru vârsta sa;

- regretă că a propus sancționarea elevei interzicându-i să circule cu microbuzul școlar pe o perioadă de 30 zile, însă, imediat după careul școlar din data de 30.09.2019, a revenit asupra acestei așa zise „măsurii”, părinții elevei cunoscând acest aspect; ca urmare, în ziua de luni, eleva avea posibilitatea să meargă acasă cu microbuzul școlar dacă ar fi dorit (fata chiar având această intenție), însă d-na a oprit-o și i-a spus să meargă cu dumneaei;

- consideră că hiperbolizarea acestui incident de către d-na profesor, nu aduce niciun beneficiu nimănui; de altfel, d-na profesor nu a dorit să aibă nicio discuție cu dumnealui vis-a-vis de comportamentul elevei sale, aceasta fiindu-i și diriginte;

- indică ca martori care pot susține afirmațiile sale pe **25**. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **dl.** a susținut următoarele:

- în data de 26.09.2019, în jurul orei 14, fiind de serviciu pe microbuzul școlar, a observat un schimb de replici între elevi, după care eleva a deschis ușa atât de tare încât a defectat sistemul de siguranță al ușii; ca urmare, a întrebat-o pe Ionela de ce a stricat ușa și de ce este supărată, iar eleva a răspuns că s-a certat cu un coleg; după ce a parcurs o distanță de câțiva metri, a oprit microbuzul și a rugat-o pe să coboare, fără să-i adreseze vreo vorbă jignitoare, spunându-i ca se vor întâlni a doua zi de dimineață la dl. director al școlii pentru a discuta comportamentul elevei; după respectivul incident l-a anunțat imediat pe dl. director al școlii și pe dl. primar; după ce a terminat cursele programate pentru data 26.09.2019, a mers la domiciliul său, unde s-a prezentat și familia care i-a adresat injurii și amenințări;

- în ceea ce privește faptul că a luat decizia de a o da jos din microbuz pe eleva din cauza comportamentului său inadecvat, consideră că a respectat regulamentul intern al școlii;

- nu are nimic cu persoanele de etnie romă; ca dovadă în acest sens este faptul că transportă de ani de zile elevii cu microbuzul școlar fără a avea plângeri din partea vreunui copil sau adult;

26. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **dl.** a susținut că în cei aproape 4 ani de când este angajat ca șofer, dl. nu a avut niciun fel de plângeri de la cetățeni.

27. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **d-na** a susținut următoarele:

- cunoaște familia de aproximativ 5-6 ani, membrii acesteia fiind beneficiari de alocație pentru susținerea familiei; ca urmare, realizează anchete sociale la familia, la fiecare 6 luni.

- în 08.10.2019, când minora s-a prezentat pentru a depune cererea mamei în vederea obținerii alocației pentru susținerea familiei, a aflat că părinții acesteia erau plecați din țară; astfel, a procedat la efectuarea unei anchete sociale la domiciliul familiei și a constatat că părinții erau plecați la muncă în străinătate, fără să fi înștiințat autoritatea tutelară, bunica lonelei fiind cea care și-a asumat răspunderea pentru creșterea și îngrijirea minorei în acea perioadă; cu privire la această situație, a fost nevoită să suspende alocația pentru susținerea familiei întrucât familia nu mai îndeplinea condițiile de acordare a alocației (depășea venitul minim).

28. În data de 16.10.2019, echipa de investigații a CNCD a revenit la Școala Gimnazială nr. 1 Petrăchioaia, jud. Ilfov, pentru a purta discuții cu elevii care au fost prezenți în data de 26.09.2019, în microbuzul școlar precum și cu martorii indicați de dl. în cadrul controlului din data de 09.10.2019.

La fața locului, echipa de investigație a purtat discuții cu următoarele persoane:

➤ dl. - profesor educație fizică;

29. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., dl. a susținut:

- cunoaște de la colegi că, luni 30.09.2019, în momentul în care eleva a vrut să meargă la microbuzul școlar, d-na a oprit-o și i-a spus să meargă cu dumneaei cu mașina.

30. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., d-na a susținut următoarele:

- știe de la colega sa, , profesorul de serviciu din data de 30.09.2019 care a însoțit elevii în microbuzul școlar că, în momentul în care eleva a vrut să meargă la microbuzul școlar, d-na a oprit-o și i-a spus să meargă cu dumneaei (*contactată telefonic de reprezentanții C.N.C.D., d-na a confirmat acest aspect*).

31. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., d- a susținut următoarele:

- în calitate de reprezentant al părinților, dl. primar a sunat-o duminică 29.09.2019 comunicându-i că, începând de-a doua zi, din cauza elevei care a rupt ușa microbuzului, nu vor mai avea microbuz școlar; în aceeași zi, a postat această informație pe pagina sa de Facebook, faptă pe care o regretă;

- în data de 30.09.2019, a fost prezentă la careul de dimineață când dl. primar a anunțat că eleva nu va mai avea voie să circule cu microbuzul școlar timp de o lună de zile; după discuții cu părinții fetei și directorul școlii, dl. primar a revenit asupra deciziei de interdicție spunând că eleva poate merge în continuare cu microbuzul școlar.

DI a comunicat reprezentanților C.N.C.D. că a convocat părinții celor 8 copii care s-au aflat în microbuzul școlar în data de 26.09.2019. Cu excepția elevului, care nu s-a prezentat la școală, toți ceilalți elevi sunt prezenți și așteaptă să discute cu echipa investigație.

32. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., elevul a susținut următoarele:

- Ionela a deschis ușa microbuzului cu putere astfel încât aceasta s-a dat peste cap; ușa microbuzului școlar era defectă de mai mult timp; nu a fost prima dată când aceasta s-a defectat;

- șoferul microbuzului nu i-a adresat cuvinte jignitoare elevei; în general acesta nu vorbește urât;

- după ce a mers câțiva metri de la plecare, șoferul a oprit microbuzul și i-a cerut lonelei să coboare;

- nu cunoaște motivul pentru care Ionela nu a mers cu microbuzul școlar luni, 30.09.2019.

33. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., eleva a susținut următoarele:

- Ionela a deschis ușa microbuzului cu putere astfel încât aceasta s-a dat peste cap; în acel moment, șoferul a țipat la ea întrebând-o de ce a trântit ușa;

- nu știe dacă șoferul i-a adresat cuvinte jignitoare lonelei, întrucât se afla în spatele

microbuzului și se juca pe telefon;

- luni, 30.09.2019, a observat că d-na i-a spus lonelei să meargă cu ea.

34. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **elevul** a susținut următoarele:

- nu a observat când s-a stricat ușa și din ce cauză;
- nu a observat când a coborât Ionela pentru că se afla în spate și nu era atent;
- șoferul nu vorbește urât;

luni, 30.09.2019, nu a mers cu microbuzul pentru că a trebuit să meargă la dispensar

35. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **elevul** a susținut următoarele:

- **este verișorul**

- a deschis ușa microbuzului cu putere astfel încât aceasta s-a dat peste cap;
 - șoferul s-a enervat și a plecat în trombă după care a oprit brusc și i-a spus să coboare;
 - după ce a coborât și microbuzul a plecat, șoferul a început să o jignească numind-o „cioară”, „neagră”, „nespălată”; șoferul nu i-a adresat lui niciodată astfel de injurii;
- luni, 30.09.2019, a venit și să aștepte microbuzul, dar d-na dirigintă i- a spus Isă meargă cu ea.

36. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **eleva** a susținut următoarele:

- este elevă în clasa a VI-a B;
- a deschis ușa microbuzului cu putere aceasta dându-se peste cap; șoferul a întrebat-o pe de ce e nervoasă;
- după câțiva metri de la plecare, șoferul a oprit microbuzul și i-a spus să coboare;
 - șoferul nu i-a adresat cuvinte jignitoare;
 - nu l-a auzit vreodată pe șofer vorbind urât cu copiii;
- luni, 30.09.2019, fiind în clase diferite, nu a plecat la aceeași oră cu și astfel nu a putut observa cu ce a plecat aceasta acasă.

37. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **eleva** a susținut următoarele:

- este elevă în clasa a VI-a B;
 - nu știe cine a stricat ușa microbuzului școlar;
 - a auzit cum șoferul a țipat la reproșându-i că a stricat ușa;
- șoferul nu i-a adresat lonelei cuvinte jignitoare;
- nu l-a auzit vreodată pe șofer vorbind urât cu copiii;
- după câțiva metri de la plecare, șoferul a oprit microbuzul și i-a spus să coboare.

38. Ca urmare a întrebărilor reprezentanților C.N.C.D., **eleva** a susținut următoarele:

- după ce a deschis ușa microbuzului școlar, aceasta s-a stricat iar șoferul a început să țipe la ea și să o certe; ușa microbuzului școlar era defectă de mai mult timp; nu a fost prima dată când aceasta s-a stricat;
- după câțiva metri de la plecare, șoferul a oprit microbuzul și i-a spus să coboare;
- șoferul nu i-a adresat cuvinte jignitoare cu privire la etnia romă;
 - colegii săi, le-au spus părinților ei că șoferul a numit-o „cioară” și „țigancă jengoasă” după ce ea a coborât din microbuz;
- nu l-a auzit vreodată pe șofer vorbind urât cu elevii;

- luni, 30.09.2019, la careul de dimineață, primarul a chemat-o în fața copiilor și a dat-o drept exemplu negativ în același timp interzicându-i să mai meargă cu microbuzul școlar timp de o lună;
- în aceeași zi, când aștepta microbuzul în stație alături de alți copii, a venit diriginta sa, d-na, care i-a propus să meargă cu ea; a acceptat și a mers cu aceasta acasă.

39. Constatările echipei de investigație în urma controlului efectuat:

1. În ceea ce privește o posibilă faptă de discriminare săvârșită de șoferul microbuzului școlar nr. 2 () prin adresarea cuvintelor „cioară” și „țigancă jengoasă” sau alte cuvinte jignitoare cu referire la etnia elevei precum și prin luarea deciziei de a o da jos pe elevă din microbuzul școlii, din discuțiile purtate la fața locului membrii echipei de investigație rețin următoarele:

- în data de 26.09.2019, în jurul orei 14, în momentul în care elevii erau pe punctul să se îmbarce în microbuzul școlar, ușa deschisă cu putere de eleva s-a stricat; în urma acestei defecțiuni, șoferul microbuzului, dl., după ce a mers aproximativ 100 de metri, a oprit brusc autovehiculul și i-a cerut elevei să coboare, aceasta conformându-se;
- nu este prima dată când ușa microbuzului școlar se defectează;
- incidentul din data de 26.09.2019 s-a petrecut în absența din microbuz a profesorului de serviciu; ca urmare, Școala Gimnazială nr. 1 Petrăchioaia a demarat procedura de cercetare disciplinară a d-nei, profesorul de serviciu care trebuia să însoțească microbuzul școlar în acea zi;
- conform afirmațiilor elevului, verișorul elevei și colegul acesteia de clasă, dl. i-a adresat lonelei cuvintele „cioară”, „neagră”, „nespălată”, după ce aceasta a coborât din microbuz; dintr-un număr de 8 copii prezenți în microbuz, este singurul care confirmă adresarea acestor cuvinte;
- eleva nu a auzit ca dl. să-i adreseze expresii sau cuvinte cu caracter jignitor la adresa etniei sale;
- **dl. nu a mai avut plângeri din partea cetățenilor comunei sau elevilor cu privire la limbajul utilizat sau la comportament, în timpul desfășurării atribuțiilor de serviciu (conducerea microbuzului școlar)**

șoferul microbuzului școlar, , va fi cercetat disciplinar de către angajator, Primăria comunei Petrăchioaia.

2. În ceea ce privește o posibilă faptă de discriminare săvârșită de primarul comunei Petrăchioaia () prin decizia de a chema în fața careului pe eleva și de a o muștra în fața elevilor și a profesorilor, susținând că se impune o sancțiune elevei în cauză (mai exact, ca timp de treizeci de zile aceasta să nu mai circule cu microbuzul școlar), din discuțiile purtate la fața locului membrii echipei de investigație rețin următoarele:

- în data de 29.09.2019, dl., primarul localității, a comunicat telefonic familiei că fata acestora, , are interdicție de a merge cu microbuzul școlar până la soluționarea cazului (cauzarea unei defecțiuni la ușa microbuzului școlar);
- în data de 30.09.2019, dl. s-a prezentat la careul de dimineață al elevilor de la Școala Gimnazială nr. 1 Petrăchioaia; în fața elevilor și a cadrelor didactice dl. a dat-o drept exemplu negativ pe eleva din punct de vedere al conduitei acesteia în timpul transportului cu microbuzul școlii și i-a interzis să mai circule cu microbuzul școlar timp de o lună; după câteva minute, după discuții cu directorul școlii, dl. a revenit asupra

sanctiunii propuse;

- în data de 30.09.2019, eleva a fost oprită de diriginta sa, d-na, să meargă cu microbuzul școlar, deși minora își arătase intenția de a merge cu acest mijloc de transport;

- nu au fost identificate dovezi din care să reiasă o legătură de cauzalitate între măsurile luate de primar și etnia elevei, nereieșind din discuțiile de la fața locului și documentația obținută ca deciziile d-lui cu privire la eleva să fie legate de etnia acesteia.

V. Motivele de fapt și de drept

40. În fapt, Colegiul director reține sub analiză atât afirmațiile pe care a doua parte reclamată le-a făcut la adresa elevei cât și măsurile ulterioare pe care prima și a doua parte reclamată au considerat că se impun.

41. În drept, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art. 2 alin (1) din O.G. nr. 137/2000 care prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

42. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin(1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

43. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.(1) din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței

sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

44. Criteriul reținut în cauză este etnia. Eleva este de etnie romă.

45. Cu privire la posibilele afirmații ale părții reclamate., „țigancă”, „jegoasă”, „împutită”, Colegiul Director constată că nu se pot reține probe concludente având în vedere că un singur elev din microbuz le-ar fi auzit, acesta fiind verișorul elevei **46**. Cu privire la decizia părții reclamate de a o da jos pe eleva din microbuz, în urma defectării sistemului de închidere al microbuzului, Colegiul director reține sub analiză atât prevederile art. 2 alin. (1) cât și prevederile art. 10 lit. g) și h) care stipulează: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: g) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace; h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”*

47. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă, și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate.

48. Colegiul director ia act de susținerile părții reclamate exprimate de acesta raportat la obiectul autosesizării și constată că partea reclamată. i-a încălcat elevei dreptul de a utiliza mijlocul de transport școlar.

49. Conform Regulamentului privind modul de utilizare al microbuzelor de transport școlar care a fost elaborat în baza prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat cu OMEC din 31.08.2016 și Legea educației naționale nr. 1/2011, scopul principal al utilizării mijloacelor de transport școlar, este transportul dus-întors al elevilor, între localitatea de domiciliu a acestora și unitatea de învățământ în care își desfășoară cursurile.

50. Colegiul director constată că sunt incidente art. 2 alin. (1), art. 10 lit. g) și h), art. 11 alin. (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000.

51. Cu privire la decizia părții reclamate. de a-i interzice elevei. utilizarea mijlocului de transport școlar timp de 30 de zile, de a o stigmatiza în fața întregului colectiv, la careul școlii, Colegiul director se raportează la art. 15 din O.G. 137/2000 care prevede: *„ Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

52. Reținând susținerile părții reclamate dar și modul în care s-au desfășurat evenimentele, Colegiul director constată că se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare raportat la art. 2 alin.(1), art. 10 lit. g) și h) , art. 11 alin (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 *privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, având în vedere că eleva O. a fost pusă într-o situație denigratoare, astfel, toate aceste acțiuni reprezintă o încălcare a demnității.*

53. Colegiul director urmează să aplice reclamatului amenda contravențională în valoare de 1 000 lei, iar părții reclamare amenda contravențională în valoare de 3 000 lei ținându-se cont și de rolul pe care cel din urma îl are în societate, dar și de scuzele ulterioare pe care acesta le-a prezentat. Amenzile sunt considerate efective, disuasive și proporționale cu pericolul social al faptei săvârșite de părțile reclamate art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000.

54. Cuanțul amenzii având în vedere că O.G. 137/2000 la art. 26 prevede:

„ (1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate”.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Cu privire la afirmațiile părții reclamate, nu se pot reține mijloace de probă concludente care să determine incidența art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Cu privire la decizia părții reclamate de a o da jos în timpul traseului cu mijlocul de transport școlar pe eleva fapta intră sub incidența art. 2 alin. (1), art. 10 lit. g) și h) art. 11 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

3. Cu privire la decizia părții reclamate de a-i interzice elevei utilizarea mijlocului de transport școlar timp de 30 de zile și de a o stigmatiza în fața întregului colectiv, la careul școlii, intră sub incidența art. 2 alin. (1), art. 10 lit.g) și h) art. 11 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

4. Sancționarea cu amendă contravențională în cuantumul de 1 000 lei a părții reclamate cu domiciliul în 5. Sancționarea cu amendă contravențională în cuantumul de 3 000 lei a părții reclamate cu domiciliul în

6. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenzile se vor achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Ilfov, cu sediul în Piața Alba Iulia 6, București conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin (10) al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare**, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 17.06.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, JURA CRISTIAN-Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 14.08.2020

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu